

9 NIET TOEGEREKENDE KOSTEN

In de voorgaande hoofdstukken zijn de opbrengsten en de toegerekende kosten per bedrijfsonderdeel berekend. In dit hoofdstuk houden we ons bezig met de niet toegerekende kosten.

Niet-toegerekende kosten zijn:

- kosten die je niet toe kunt rekenen aan een bepaald bedrijfsonderdeel.
- Die langer dan 1 productie/productiejaar meegaan

Definitie Niet-toegerekende kosten:

Een gemengd bedrijf zou wellicht te splitsen zijn in akkerbouw en rundveehouderij. Als we echter zouden proberen het *resultaat* (lees winst) van elk onderdeel afzonderlijk te berekenen, zouden we op grote moeilijkheden stuiten. De diverse onderdelen zijn namelijk in wezen niet zelfstandig maar ze zijn onderling verbonden. Ze maken grotendeels gebruik van hetzelfde *productie-apparaat*, ook wel *bedrijfsorganisatie* genoemd. De trekker die gebruikt wordt voor het binnenrijden van de aardappels, wordt ook gebruikt voor het maaien van het gras.

De niet toegerekende kosten betreft de kosten van **grond, arbeid en vaste kapitaalgoederen**
(gebouwen, werktuigen en inventaris)

Een bedrijfsorganisatie heeft twee belangrijke kenmerken:

Veranderingen vinden **niet elke dag plaats**; een wijziging geldt meestal voor **jaren**.

- De aankoop van machines
- het bouwen van een stal
- de aankoop van grond
- het komen werken van een zoon op het bedrijf

Dit zijn voorbeelden van vrij ingrijpende beslissingen. De **kosten** ervan zouden zelfs **doorgaan** als men het bedrijf tijdelijk zou stilleggen. Immers, de afschrijving, de rente en het loon van de vaste arbeid gaan door.

De kosten zijn **moeilijk toe te rekenen** aan één bepaald bedrijfsonderdeel (een teelt of bedrijfstak). In sommige gevallen is het mogelijk de kosten wél toe te rekenen: in een varkensschuur bijvoorbeeld worden alleen varkens gehuisvest. Een trekker echter wordt voor verschillende productietakken gebruikt; in een kas worden in de loop van het jaar verschillende gewassen geteeld.

Om dus verschillende redenen worden de kosten van grond, gebouwen, werktuigen inventaris en vaste arbeid ook wel **niet-toegerekende kosten** genoemd.

Tot slot nog twee opmerkingen:

1. De *algemene kosten* (gas, water, elektriciteit, boekhouding enz.) worden meestal als niet-toegerekende kosten beschouwd. Soms, met name in de veredelingssector, worden de algemene kosten toegerekend aan een bepaald bedrijfsonderdeel.
2. Het meeste loonwerk behoort tot de toegerekende kosten (zoals we gezien hebben bij de saldoberekening!). Soms behoort loonwerk tot de niet-toegerekende kosten, bijvoorbeeld het reinigen van sloten. **Er is dus toegerekend en niet - toegerekend loonwerk.**

In de volgende hoofdstukken wordt uitleg gegeven hoe de niet-toegerekende kosten worden berekend en hoe deze gegevens moeten worden verwerkt in het bedrijfsbegrotingformulier.

Maak de vragen bij hoofdstuk 9